

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/78/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113207993
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113207993.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľky M. E., rod. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XXXX/XX, V. V., zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Švarcom, Horná 41, P. O. BOX 517, Banská Bystrica, proti odporcovi X. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/XX, V. V., zastúpenému advokátkou JUDr. Magdou Jaňovkovou, Skuteckého 30, Banská Bystrica, v konaní o určenie, že darovacia zmluva je neplatná, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9C/74/2013-92 zo dňa 24. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľky zamietol. O trovách konania nerozhodol s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že: „Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala určenia, že darovacia zmluva uzatvorená vo forme notárskej zápisnice N 64/2012, NZ 5675/2012, NCRIs 5826/2012 na Notárskom úrade JUDr. Pavla Zubáka, dňa 17. 02. 2012, ktorou daryňa U. L. darovala obdarovanému odporcovi podiel vo veľkosti 1/2 knehnuteľnostiam zapísaným na Správe katastra V. V., na LV č. XXX pod B XXX, kat. úz. E. a to bytu č. XX, na 5. poschodí, vchod č. XX, je neplatná.

Odporca žiadal návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, spisom 25D/371/2012, notárskou zápisnicou N 64/2012, NZ 5676/2012, NCRIs 5826/2012 spísanou na Notárskom úrade JUDr. Pavla Zubáka, lekárskymi správami Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica ohľadom zdravotného stavu pacientky U. L., svedeckou výpoveďou U. U. G., U. F. U., L. P. K., L. M. X., R. V., L. T., písomným vyjadrením U. Mrázovej, spisom M. úradu v V. Bystrici V XXX/XXXX a zistil tento skutkový stav:

U. L., nar. XX. XX. XXXX, bola dcérou navrhovateľky. Zomrela dňa XX. XX. XXXX. Dedičské konanie po nej je vedené pod sp. zn. 25D/371/2012 tunajšieho súdu, Dnot 116/2012. Z potvrdenia Notárskeho úradu JUDr. Viery Kalinovej zo dňa 31. 07. 2012 vyplýva, že účastníci patria do okruhu dedičov po nebohej, ako dedičia zo zákona v druhej dedičskej skupine - navrhovateľka ako jej matka a odporca ako osoba spoločujúca.

Zo spisu Katastrálneho úradu v V. V. V XXX/XXXX vyplýva, že U. L. previedla na odporcu dňa 17. 02. 2012 ideálnu polovicu nehnuteľnosti - bytu č. XX, nachádzajúceho sa v V. V., na C. ulici č. XX, vedeného na LV č. XXXX, pre kat. úz. E., vo forme notárskej zápisnice spísanej na Notárskom úrade JUDr. Pavla

Zubáka pod číslom N 64/12, NZ 5675/2012. Táto zmluva bola zavkladovaná na návrh účastníkov zmluvy na základe rozhodnutia o povolení vkladu zo dňa 09. 03. 2012 týmto dňom.

Podľa tvrdenia navrhovateľky táto zmluva je neplatná z dôvodu, že Martina L., jej dcéra, bola vážne chorá, keď 21. 04. 2011 jej bol diagnostikovaný zhubný nádor krčka maternice. V čase podpísania tejto zmluvy bola vo veľmi zlom zdravotnom stave, mala metastázy a problémy s dýchaním. Mala rakovinu lymfatických uzlín s tým, že jej primár povedal, že lymfatické uzliny sa nachádzajú aj v mozgu. Nebolo to však zisťované prostredníctvom CT prístroja. Mala za to, že sa dňa 17. 02. 2012 nemohla u notára skoncentrovať na prečítanie celej zmluvy, nakoľko bola pod vplyvom liekov. Už dňa 14. 02. bola hospitalizovaná z dôvodu, že mala krvácanie z pľúc. Dňa 16. 02. ju na jej prosbu hospitalizovali doma. Dňa 17. 02. ráno o 9.00 h za ňou prišiel odporca s tým, že si musí ísť jej dcéra pre veci. Vrátila sa o 10.30 h vo veľmi zlom stave, keď jej išla ružová pena z úst a plakala. Večer o 18.00 h ju záchranka musela odviesť do nemocnice, kde bola opätovne hospitalizovaná. Poukázala na výpis z jej zdravotnej dokumentácie a žiadala, aby súd vypočul aj jej ošetrojúcich lekárov na otázku, aké boli jej rozpoznávacie schopnosti v čase podpísania zmluvy.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že s U. L. žili v spoločnej domácnosti 10 rokov od roku 2001 v predmetnom byte. Tento v tej dobe vlastnil jej brat I.. Byt kúpil na pôžičku, ktorú splácali spoločne s U. L. do roku 2008. V roku 2005 alebo 2006 jej brat previedol darovacou zmluvou tento byt. Jeho vzťah s U. L. bol výborný, jeho rodina ako aj známi ju brali nielen ako priateľku, ale ako manželku. Problémy mal len s navrhovateľkou - jej matkou. Táto sa o ňu nestarala ani v čase jej choroby z dôvodu, že sa zdržiavala dlhodobo v zahraničí.

Podľa jeho tvrdenia U. L. napriek jej zdravotnému stavu bola do posledného dňa pri plnom vedomí a úplne pri zmysloch. Pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že dňa 17. 02. 2012 sa nemohla skoncentrovať u notára pri podpísaní zmluvy, mala na jej prípadné zrušenie ešte celé 4 mesiace, čo neurobila, pretože svoje rozhodnutie urobila dobrovoľne a za plného vedomia.

Svedok U.. U. G. uviedol, že na onkologickej klinike Nemocnice F. D. Roosevelta pracuje od januára 2009. Pamätá si na dcéru navrhovateľky. Dňa 17. 02. 2012 ju prijímal vo večerných hodinách. Nepamätal si však na túto situáciu. Z prepúšťacej správy, ktorú napísal, vyplýva, že bola prijatá s ťažkosťami z dôvodu, že vykašľavala sliny s krvou. Aj predtým bola krátko hospitalizovaná s obdobným problémom, ale príčina sa nezistila. Predpokladalo sa, že to súvisí s chemoterapiou. Dostala lieky na zrážanie krvi a Algifen od bolesti. Zo správy o prijíme vyplýva, že bola prijatá pri vedomí, orientovaná priestorom a časom. V sesterskej správe je v rubrike komunikácia uvedené - normálna. Tiež v rubrike vedomie - je pri vedomí a orientovaná. Mala mierne zvýšenú teplotu 37,1 °C. Pri prijatí bola aktívna, to znamená, že bola mobilná a aj chôdza bola v norme. Nevedel sa vyjadriť vo vzťahu k jej duševnej činnosti. Uviedol, že sa stáva, že takíto pacienti majú sklony k depresiam, sú slabí a unavení. V tomto období jej neboli indikované lieky ako napr. morfín alebo opiáty. Mala predpísanú 1 tabletku Stilnox, čo je liek na spanie, ktorý má byť užívaný na noc. Vyplýva to z prepúšťacej správy dňa 16. 02. 2012. Svedok sa nevedel vyjadriť, či by bola dňa 17. 02. 2012 schopná prečítať a pochopiť 4 stránky zmluvy. Ak by si pacient sám sťažoval, alebo by sami zistili, že potrebujú odbornú pomoc psychiatra, sami by nasadili liečbu alebo by ju konzultovali so psychiatrom. Takéto niečo však v zdravotnom zázname pacientky nezistil.

Svedkyňa U.. F. U. uviedla, že si pamätá pacientku. Stretla sa s ňou prvýkrát 14. 02. 2012. Nepamätá si, v akom stave bola dňa 16. 02. 2012 pri prepustení. Dňa 14. 02. 2012 jej nasadila antibiotiká na liečbu problémov močových ciest a lieky proti krvácaniu. Zahájila liečbu Algifenom s dobrým efektom a z týchto dôvodov bola prepustená do domácej starostlivosti. Pri prijatí bolo uvedené, že bola orientovaná a keby sa jej stav zhoršil, tak by ju neboli prepustili. Dňa 17. 02. ju priviezla záchranka z dôvodu opakovaného vykašľavania krvi. Pacientka mala metastázy v pľúcach a postihnutie lymfatických uzlín. Štandardne sa nerobí CT mozgu, robí sa len pri zmene psychiky alebo zmene vedomia. V rámci analgetickej liečby sa nasadzujú aj antidepresíva. V období od 14. do 16. 02. bol takýmto liekom liek na spanie Stilnox. Na otázku uviedla, že tento liek môže ovplyvniť vedomie. V tomto období, t. j. od 14. do 16. 02. nenašla údaj v zdravotnej dokumentácii, že by si sťažovala na dezorientáciu, ani ona sama si na také niečo nepamätá.

Následne na vyžiadanie súdu vo svojom písomnom vyjadrení svedkyňa uviedla, že v období od 14. 02. do 16. 02. 2012 v čase hospitalizácie jej nebola podaná žiadna tableta lieku na spanie. V prepúšťacej správe zo dňa 16. 02. je doporučený liek na spanie v dávke 1 tableta pred nočným spánkom. Následne bola hospitalizovaná dňa 17. 02. 2012 o 18,59 h.

Svedok L.. K. uviedol, že v roku 2012 u neho pracovala ako notárska kandidátka JUDr. Kristína Štefániková. Táto bola spôsobilá sama samostatne spisovať notárske zápisnice. On sám odporcu nepozná a nebol účastný pri spisovaní notárskej zápisnice.

Svedkyňa L.. M. X. uviedla, že odporcu nepozná, ani si ho nepamätá. Po nahliadnutí do fotky nebohej predloženej navrhovateľkou uviedla, že určite neprišla v takom stave a nespomína si na takúto okolnosť, hoci zápisnice spisuje už dosť dlho. Všeobecne skúma u každého, či je osoba orientovaná a spôsobilá na takýto úkon. Zápisnicu o darovacej zmluve spisovala ona sama. Takémuto úkonu predchádza žiadosť klienta, ktorá by mala byť založená v spise.

Svedkyňa R. V., sestra odporcu, uviedla, že poznala U. L.. Stretávali sa spolu. Ona sama pracuje v nemocnici F. D. Roosevelta v bufete a chodievala za ňou v čase, keď tam bola hospitalizovaná, aj keď zomrela. Do bytu chodievala málo, lebo to bola len garsónka. Stretávali sa v byte jej mamy, keď boli oslavy alebo aj cez víkendy. Pri samotnom spísaní darovacej zmluvy nebola prítomná. Niečo jej spomínal brat. Keď chodievala v nemocnici za nebohou, vždy sa rozprávala normálne. Nemala pocit, že by rozprávala o niečom, čomu sa nedá rozumieť. S jej bratom vychádzala veľmi dobre.

Svedkyňa L. T. uviedla, že je neter odporcu. U. L. poznala 10 rokov veľmi dobre. Vychádzali spolu, stretávali sa u starých rodičov. V roku 2012 praxovala v nemocnici a navštevovala ju v čase, keď bola hospitalizovaná. Rozprávali sa spolu a bola vždy pri zmysloch. O darovacej zmluve nemala vedomosť.

Predmetom sporu bola určovacia žaloba, ktorou sa navrhovateľka domáhala určenia, že darovacia zmluva, ktorú podpísala jej dcéra a odporca, je neplatná v zmysle § 38 ods. 1, 2 O. z.

Svoj naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe v zmysle § 80c OSP odôvodňovala tým, že určenie neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy potom determinuje jej práva ako dedičky a podiel dediča v dedičskom konaní po nebohej.

Z dedičského spisu 25D/371/2012 bolo preukázané, že navrhovateľka prichádza do úvahy ako dedička v druhej skupine, pričom v prípade vyhovenia jej žaloby by došlo k zväčšeniu majetku pripadajúceho do dedičstva po nebohej.

Z uvedených dôvodov mal súd za to, že bol daný naliehavý právny záujem na podaní takejto žaloby. Nezväčšil by sa síce jej podiel ako dediča, ktorý je daný zo zákona, ale zväčšil by sa rozsah dedičstva.

Ďalej sa súd zaoberal tvrdeným dôvodom neplatnosti tohto právneho úkonu.

Podľa § 38 ods. 1 O. z., neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

Ods. 2, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Základným predpokladom platnosti právneho úkonu je spôsobilosť účastníka na právny úkon, ktorý účastník urobí. V prípade, ak túto spôsobilosť nemá, je takýto úkon absolútne neplatný.

Neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 38 ods. 1 O. z. prichádza do úvahy len vtedy, ak je účastník právneho úkonu rozhodnutím súdu pozbavený alebo obmedzený spôsobilosťou na právne úkony. Takáto skutočnosť nebola preukázaná. Neplatnosť právneho úkonu podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia vyžaduje bezpečné zistenie o tom, že účastník právneho úkonu nedokázal posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť (Z IV str. 456).

Navrhovateľka tvrdila, že jej dcéra urobila právny úkon darovaciu zmluvu v duševnej poruche spôsobenej jej zlým zdravotným stavom, ktorá spôsobilá dočasnú nespôsobilosť na platné urobenie tohto právneho úkonu. Dôkazné bremeno na preukázanie tohto tvrdenia bolo na jej strane.

V konaní nebolo sporné, že dcéra navrhovateľky bola vážne chorá, pričom jej zdravotný stav vyžadoval liečbu chemoterapiou. Pre posúdenie, či bola spôsobilá posúdiť následky svojho úkonu a rozpoznať jeho obsah, súd skúmal jej zdravotný stav tesne pred jeho vykonaním a po vykonaní, t. j. v období od 14. do 18. 02. 2012. Z lekárskeho správ ako aj vyjadrení svedkov, ktoré súd považoval za vieryhodné a

objektívne, nemal súd za preukázané, že by U. L. nevedela rozpoznať obsah a dosah takéhoto právneho úkonu. Rovnako svedkyňa M. X., ktorá tento úkon spísovala, nepotvrdila, že by v čase jeho spísania bola dcéra navrhovateľky v takom zlom stave, že by tento jej bránil porozumieť obsahu tohto úkonu.

Tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľky, že v tej dobe brala lieky, ktoré mohli ovplyvniť jej rozpoznávaciu schopnosť, nebolo preukázané. Z písomného vyjadrenia svedkyne U. U., ošetrojúcej lekárky nebohej, vyplynulo, že v období od 14. do 16. 02. 2012 jej vôbec nebol podávaný liek Stílox, ktorý jej bol naordinovaný len dňa 14. 02. 2012, pričom k podpísaniu právneho úkonu došlo dňa 17. 02. 2012, niekedy v období do 11.20 h (kedy na Správu katastra došiel návrh na vklad vlastníckeho práva z titulu tejto zmluvy). U. L. bola prepustená z nemocnice predchádzajúci deň, dňa 16. 02. 2012 o 12.18 h.

Samotná skutočnosť, že jej tento liek bol predpísaný, nepreukazuje, že si ho aj v tento deň vyzdvihla a do nasledujúceho dňa aj užila a v akom množstve. Bola to len hypotéza zo strany zástupcu navrhovateľky, pričom pre úspech v konaní sa vyžaduje bezpečné zistenie, že účastník právneho úkonu nedokázal posúdiť následky svojho konania.

Súd sa stotožnil s názorom odporcu, že v prípade, ak by U. L. tento úkon nechcela podpísať, mala dostať času do svojej smrti aspoň prejavíť svoj nesúhlas s takýmto úkonom, keď tomuto úkonu predchádzalo dostaviť sa na notársky úrad ešte pred spísaním tejto zmluvy a požiadať o jej spísanie. K takémuto úkonu došlo zo strany oboch účastníkov zmluvy už dňa 14. 02. 2012, čo vyplýva zo záznamu spísaného tohto dňa zo spisu N 64/12, ZN 5675/2012, N 65/-ZEP 2012.

V návrhu navrhovateľka citovala aj znenie ustanovenia § 37 ods. 1 O. z. Na pojednávaní uviedla, že odporca dňa 17. 02. 2012 ju donútil podpísať túto zmluvu tvrdením, že jej mal povedať, že keď skape, či bude splácať on úver, ktorý mala s vtedajším priateľom X. E..

Toto svoje tvrdenie ničím nepreukázala, ani nenavrhol na vykonanie žiadne dôkazy napriek tomu, že bola poučená podľa § 120 ods. 1 a 4 OSP o tom, že účastníci sú povinní označiť všetky dôkazy a skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie. Jej právny zástupca v priebehu konania neuviedol iný dôvod neplatnosti, než uvedený v § 38 ods. 2 O. z.

Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľky zamietol.

O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia v lehote 30 dní v zmysle ustanovenia § 151 ods. 3 OSP“.

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa navrhovateľka odvolala a v odvolaní uviedla, že poukazuje na nesprávnosť skutkových zistení súdom prvého stupňa a v nadväznosti na to aj na nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorú je podľa navrhovateľky potrebné vidieť v tom, že: a/ rozporuje najmä otázku údajného vzťahu odporcu k nebohej, pretože aj keď mali medzi sebou určitý vzťah, tak to podľa navrhovateľky nebol vzťah, ktorý by bolo možné klasifikovať ako vzťah druhá a družky, nakoľko nevytvárali spoločnú domácnosť, spoločne nehospodárili a odporca sa nestaral o domácnosť jej dcéry (darykyne),

b/ skutkový záver súdu prvého stupňa, že nemá za dostatočne preukázané to, že v čase sporného úkonu nebohá U. L. užívala lieky, nie je podľa navrhovateľky správny, pretože liečba rakoviny je vysoko náročný a zdĺhavý proces, ktorý vyžaduje, aby pacient podstupoval tie najťažšie liečebné metódy, ktoré vysoko zaťažujú ľudský organizmus, o psychike nehovoriac. Vedľajšími účinkami tejto liečby sú okrem degeneratívnych zmien na kostre a svalstve človeka aj veľká psychická a citová labilita, ktorá si žiada podporu okolia a pocit spolupatričnosti, preto je podľa navrhovateľky nad akúkoľvek pochybnosť, že jej tvrdenia sú pravdivé. V posudzovanom prípade niet sporu o tom, že v čase uzavretia predmetného právneho úkonu bola U. L. smrteľne chorá. Pokiaľ konajúci súd nevidel dôvod na širokospektrálne preskúmanie skutočností súvisiacich s okolnosťami spojenými s uzavretím tohto právneho úkonu, najmä s fyzickým a psychickým stavom darykyne, tak odmietnutie znaleckého dokazovania v tomto smere konajúcim súdom je podľa navrhovateľky nesprávne. Pokiaľ súd prvého stupňa uviedol, že nemal preukázané užitie lieku Stílox v rozhodujúcom čase uzavretia právneho úkonu, tak je tu podľa navrhovateľky tzv. dôkazné vákuum na takýto záver, pretože v čase od 14. 02. 2012 do 17. 02. 2012 nie je bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že darykyňa tento liek neužila, najmä ak dňa 16. 02. 2012 o 12,18 hod. bola prepustená z nemocničného liečenia, pričom navrhovateľka - jej matka ju videla užiť tento liek dňa 16. 02. 2012. V uvedenej súvislosti navrhovateľka v odvolaní uviedla, že konštatovanie okresného súdu, že U. L. mohla aj po uzavretí tohto právneho úkonu až do svojej smrti s týmto právnym

úkonom vyjadriť nesúhlas, k čomu však nedošlo, nie je správne, lebo od 17. 02. 2012 až do svojej smrti bola U. L. prakticky v takom fyzickom a psychickom stave, ktorý jej neumožňoval akýkoľvek koordinovaný fyzický pohyb, lebo sa nachádzala v terminálnom štádiu ochorenia. Čiastkové závery súdu prvého stupňa v tomto smere sú podľa navrhovateľky len určité hodnotiace úvahy bez pevných a spoľahlivých dôkazov buď potvrdzujúcich tvrdenia navrhovateľky alebo tieto tvrdenia vyvracajúcich.

Navrhovateľka v odvolaní ďalej uviedla, že iba znaleckým dokazovaním, ktoré v konaní opakovane žiadala, možno dospieť k záveru či v posudzovanom prípade s ohľadom na zistené a preukázané okolnosti spočívajúce v tom, že U. L. v čase uzavretia darovacej zmluvy bola katechická a prakticky jej zdravotný stav nezvratne smeroval k fatálnemu koncu, trpela veľmi vážnym somatickým ochorením v terminálnom štádiu, s ktorým súviseli také zmeny v jej zdravotnom stave, ktoré zapríčinili zmeny v jej psychike, zmeny uvažovania, myslenia a psychickej rovnováhy, navyše bola ovplyvnená užívaním lieku Stilnox, pričom k nežiadúcim účinkom tohto lieku patria halucinácie, výpadky pamäti, ospalosť, závrate, neklud dokonca zmätenosť, nočné mory či dvojité videnie a znížená úroveň vedomia. Práve požitie tohto lieku U. L. podľa navrhovateľky vyvolalo u nej stratu pamäti a nepriaznivo ovplyvnilo jej činnosť v rozhodujúcom časovom období. Potom tu podľa navrhovateľky zostávajú výrazné pochybnosti o tom, či bol právny úkon U. L. urobený slobodne, vážne, na základe určitého a zrozumiteľného prejavu, pretože podľa navrhovateľky jej dcéra nevedela, čo vlastne osvedčuje a podpisuje, pretože jednoducho nevládala, nepoznala obsah notárskej zápisnice a rezignovala na svoj život. V uvedenej súvislosti navrhovateľka v odvolaní uviedla, že dňa 16. 02. 2012 bola na naliehanie odporcu prerušená hospitalizácia alebo jej a vo veľmi zlom zdravotnom stave bola dňa 17. 02. 2012 taxíkom odvezená na notársky úrad, kde podpisovala text vopred spísanej notárskej zápisnice, preto podľa názoru navrhovateľky nemohla rozpoznať následky svojho konania a svoje konanie v čase uzavretia darovacej zmluvy ovládať. K uvedenému navrhovateľka v odvolaní uviedla, že U. L. mala dňa 14. 02. 2012 krvácanie z pľúc a z toho dôvodu bola hospitalizovaná, 16. 02. 2012 bola prepustená, dňa 17. 02. 2012 o 9,00 hod. prišiel po ňu X. E.. Vrátila sa o 10.30 h vo veľmi zlom stave, keď jej išla ružová pena z úst. Plakala od bolesti, bola už vo veľmi zlom stave.

V závere odvolania navrhovateľka uviedla, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu je nesprávnym rozhodnutím vo veci samej a preto navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. d) a f) OSP zmenil a návrhu navrhovateľky vyhovel s priznaním náhrady trov konania navrhovateľke, ktoré budú špecifikované v osobitnom písomnom podaní alebo alternatívne, aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K obsahu odvolania navrhovateľky sa vyjadril odporca v podaní zo dňa 06. 05. 2016 a vo vyjadrení uviedol, že navrhuje rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Navrhovateľka sa domáha vykonania znaleckého dokazovania, pričom v konaní bolo preukázané, a to predovšetkým výpovedami svedkov, lekárov ktorí si pacientku pamätali, pričom si nepamätali jej stav dňa 16. 02. resp. 17. 02. 2012, ale vedeli sa vyjadriť k tomuto stavu podľa lekárskej dokumentácie. Ani jeden z týchto svedkov neuviedol, že by pacientka bola dezorientovaná alebo trpela inými príznakmi, ktoré by odôvodňovali záver, že by nebola spôsobilá na právny úkon - darovaciu zmluvu. Toto je podľa odporcu rozhodujúce pre posúdenie skutočnosti, či je vôbec možné preukazovať to, čoho sa navrhovateľka domáha. Vo vzťahu k argumentácii navrhovateľky týkajúcej sa vzťahu alebo jej U. L. a odporcu, odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že s U. L. žil od roku 2001. Žili v garsónke, ktorá vlastnícky patrila jej bratovi I., ktorý ju splácal. Počas ich spolužitia teda platili pôžičku za jej brata vo výške 1 700,- Sk, na ktorú sa rovným dielom skladali a táto čiastka išla k rukám jej brata alebo jej matky. Neskôr asi v r. 2006 pred skončením splácania pôžičky, daroval brat U. garsónku. Od vtedy tam žili, pričom v r.2011 si zobrali úver, ktorý bol spotrebovaný a zostatok tohto úveru je predmetom dedičského konania, pričom z tohto úveru bol rovnako zaťažovaný aj odporca. Navrhovateľka nemá priame poznatky o ich spolužití a toto ani nie je predmetom tohto konania, pretože navrhovateľka pracovala v cudzine, nevedela ani o tom, za akých okolností došlo k darovacej zmluve. Domnienka navrhovateľky, že terminálne štádium ochorenia malo za následok nedostatok spôsobilosti darykyne na tento právny úkon, je podľa odporcu len konštrukciou bez opory vo vykonaných objektívnych dôkazoch lekárskymi správami. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky ďalej uviedol, že súd vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom svedkov, ktorí poznali nebohú U. L. a odporcu, ďalej ktorí poznali zdravotný stav U. L. a tento rozsah dokazovania ako aj záver súdu, keď súd žalobu zamietol, považuje odporca za správny.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním navrhovateľky podľa ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľka neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia, že jej dcéra urobila právny úkon - darovaciu zmluvu v duševnej poruche spôsobenej jej zlým zdravotným stavom, ktorá spôsobila jej dočasnú nespôsobilosť na platné urobenie tohto právneho úkonu. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že dcéra navrhovateľky bola vážne chorá, pričom jej zdravotný stav si vyžadoval liečbu chemoterapiou. Pre posúdenie toho, či dárkyňa bola spôsobilá posúdiť následky svojho úkonu a rozpoznať jeho obsah, súd skúmal jej zdravotný stav tesne pred jeho vykonaním a po jeho vykonaní, t. j. v období od 14. do 18. 02. 2012. Z lekárskejších správ ako aj z vyjadrení svedkov, nemal okresný súd za preukázané, že by U. L. nevedela rozpoznať obsah a dosah takéhoto právneho úkonu, pričom vychádzal aj zo svedeckej výpovede svedkyne M. X., ktorá predmetný úkon spisovala. Tvrdenia právneho zástupcu navrhovateľky, že dárkyňa v tej dobe brala lieky, ktoré mohli ovplyvniť jej rozpoznávaciu schopnosť, nepovažoval okresný súd za preukázané. Z písomného vyjadrenia svedkyne U.. U., ošetrojúcej lekárky alebojej, okresný súd zistil, že v období od 14. do 16. 02. 2012 nebol dárkyňi podávaný liek Stilnox, ktorý jej bol naordinovaný dňa 14. 02. 2012, pričom k podpísaniu darovacej zmluvy došlo dňa 17. 02. 2012, niekedy v období do 11.20 hod. (kedy na správu katastra došiel návrh na vklad vlastníckeho práva podľa tejto zmluvy). Okresný súd konštatoval, že U. L. bola prepustená z nemocnice predchádzajúci deň, dňa 16. 02. 2012 o 12.18 hod., pričom skutočnosť, že tento liek bol dárkyňi predpísaný, vyhodnotil okresný súd tak, že táto skutočnosť nepreukazuje, že by si ho v tento deň dárkyňa vyzdvihla a do nasledujúceho dňa ho aj užila a v akom množstve. Podľa okresného súdu tvrdenie, že dárkyňa uvedený liek užila bola len hypotéza zo strany právneho zástupcu navrhovateľky, pričom pre úspech v konaní sa vyžaduje bezpečné zistenie, že účastník právneho úkonu nedokázal posúdiť následky svojho konania. Okresný súd sa stotožnil s názorom odporcu, že v prípade ak by U. L. takýto úkon nechcela podpísať, mala dostať času do svojej smrti prejaviť nesúhlas s takýmto úkonom.

Navrhovateľka so záverom okresného súdu nesúhlasila, proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, kde namietala, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, nesprávne vo veci rozhodol.

Po preskúmaní veci z hľadiska odvolacích námietok navrhovateľky odvolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu môže mať dve príčiny. Jednou je, že súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c) OSP). Druhou je, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP). V danom prípade prichádza do úvahy prvá príčina nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a to, že súd prvého stupňa nevykonal navrhované dôkazy, konkrétne dôkaz znaleckým posudkom, kde by znalec ako osoba odborne spôsobilá posúdil ovládacie a rozpoznávacie schopnosti XX. L. a jej celkový psychický stav vzhľadom na ťažké onkologické ochorenie, ktorým trpela a s tým súvisiacu onkologickú liečbu, ku dňa vykonaniu predmetného právneho úkonu (darovacej zmluvy), t. j. ku dňu 17. 02. 2012 (vyjadrenie právneho zástupcu navrhovateľky, č. I. 77 spisu).

Po preskúmaní veci z hľadiska odvolacích námietok navrhovateľky odvolací súd uvádza, že tieto považuje čo do nedostatočne zisteného skutkového stavu veci za opodstatnené, pretože okolnosti, za ktorých bol dotknutý právny úkon vykonaný, determinované vážnym zdravotným stavom dárkyne U. L. si vyžadujú komplexné odborné posúdenie (uskutočnené vo forme znaleckého posudku vypracovaného znalcom z príslušného medicínskeho odboru - onkológia za prizvania znalca konzultanta z odboru psychiatria) spôsobilosti dárkyne uzatvoriť dňa 17. 02. 2012 predmetnú darovaciu zmluvu vo forme notárskej zápisnice N 64/2012, NZ 5675/2012, NCRIs 5826/2012, ktorý sa vyjadrí či U. L. bola vzhľadom na svoj ťažký zdravotný stav a druh liečby schopná rozpoznať svoje konanie, resp. či bola schopná a spôsobilá uskutočniť takýto právny úkon, či bola schopná chápať jeho zmysel, význam a účel a jeho právne dôsledky. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že z hľadiska posúdenia stavu U. L. v akom sa v čase uzatvorenia predmetnej darovacej zmluvy nachádzala, je vzhľadom na jej vážny zdravotný stav nerelevantné vyjadrenie U.. M. X., notárskej koncipientky, ktorá predmetný právny úkon spisovala

a ktorá voľným okom nemohla správne vyhodnotiť vplyv zdravotného stavu darkyne na jej momentálny psychický stav determinovaný ťažkým fyzickým stavom.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie, v rámci ktorého okresný nariadi znalecké dokazovanie, berúc do úvahy závery ktorého opätovne vo veci rozhodne; v novom rozhodnutí vo veci okresný súd v zmysle ust. § 224 ods. 3 OSP rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.